

LEDČICKÉ NOVINY

III. ročník, Listopad 2001

Slovo starostky

Vážení a milí spoluobčané, dovoluji mi, abych hned v úvodu dnešních Novinek poděkovala všem, kteří jste svou účastí, pomocí či darem přispěli k příjmem dnům 28. a 29. září, kdy jsme společně oslavili významnou výročí naší obce.

Teď už se v Ledčicích ale zase pilně pracuje. Kromě jiného pokračuje plynofikace, je připravována kanalizace a opět se začalo s úpravou veřejné zeleně. Ráda se s vámi podělím o pozitivní poznatek, týkající se vyššího ekologického cítění ledčických. Naprostá většina vysázených stromků a keřů zůstala neporušena a na svém místě! To nebývalo zvykem. Zároveň bych však chtěla touto cestou požádat vás, kteří se chystáte sázet stromky v předzahrádkách, nebo i na obecních pozemcích u svých domů, abyste se přišli na obecní úřad poradit. Ne všechny stromy jsou totiž do našeho katastru vhodné. Odborníci na příklad zcela odmítají výsadbu stříbrných smrků a podobných dřevin, které ve venkovské krajině působí cizorodě a nepatřičně.

Připomínám též, že náš sběrný dvůr je stále v provozu, v nezměněném čase. Není proto nutné vyvážet domovní odpad a suť do cest, nebo pálit na svých zahradách cokoliv, co nepatří do běžných popelnic. Takže už poněkolkáté: ve sběrném dvoře uložte do kontejnerů menší množství suť, ale také papír, plasty, sklo, kovový odpad, ledničky, televizory,

autobaterie, zbytky barev, vyjeté oleje, koberce, vyřazený nábytek, autosedačky, zářivky, pneumatiky, prošlé léky ... Nelze přece do nekonečna omílat, že nechováme-li se tak, jak určuje zákon a naše vlastní mravnost, ubližujeme nejen sobě, ale i ostatním. Je v našem zájmu uchovat co nejlepší životní prostředí a ne žít mezi odpadky, na jejichž likvidaci pak ze společné „kapsy“ jdou zbytečně nemalé finance, použitelné jinde a lépe. Sběrem PET lahví můžete podpořit už třetí ročník soutěže dětí místní školy. Stačí jim je, sešlapané a zbažené etiket, věnovat.

Potěšila mě však jiná věc. Mám radost z toho, že stoupá váš zájem o veřejná zasedání obecního zastupitelstva, kterých se zúčastňujete ve stále hojnějším počtu. Ziskáváte tu nezkrácené a podrobné informace o dění v naší obci, i vy sami se zde dostáváte ke slovu. Je to určitě lepší než naslouchání nepodloženým řečem a žbrblání v hospodě.

Starodávný stroj na věži kostela svatého Václava pomalu odměřuje poslední dny a hodiny prvního roku nového milénia. Byl to rok rušný, pohnutý, který přinesl velikou nadílku krutosti a utrpení. Co nám všem tedy popřát do roku, jenž napsaný na papíře vypadá tak pěkně, do roku 2002? Nejvíce asi pokrok v srdcích, hodně dobré vůle, klidu a zdraví.

Krásný rok 2002 vám všem přeje Jiřina Michovská

PF 2002

Podzim a zima lákají do knihovny

Ledčická obecní knihovna, a především její věrní návštěvníci mají jistě radost ze stále obnovovaného a doplňovaného knižního fondu. Zájem čtenářů o literaturu stoupá. Největší procento z nich tvoří důchodci, děti a studující. Příjemné je jistě i to, že veškeré služby, které knihovna poskytuje, jsou pro všechny zdarma. Můžete si tu nejen vypůjčit literaturu, prolistovat časopisy, zahrát si společenské stolní hry, pobýt u počítače, ale v brzkú i „zasurfovát“ na internetu. K dispozici je zde občanům k nahlédnutí brožura „Kulturní nabídka Mělnického regionu“, kde se můžete informovat o provozu stálých expozic včetně kontaktních adres, o konání koncertů, tanečních zábav, výstav, divadelních představení, přednášek, sportovních turnajů atd. Otevřeno je každou středu od 15 do 18 hodin i pro vás.

Advent v Ledčicích

Všichni jste co nejsrdčněji zváni na následující kulturní akce pořádané v naší obci. Přijďte společně strávit krásné předvánoční chvíle plné očekávání, setkávání a vzájemnosti.

- 2. 12. – *První adventní koncert* – pěvecké vystoupení Pavly Seniř, Zdeňka Leopolda Poldy a varhanní koncert Radky Štolbové v kostele sv. Václava spojený se mší a žehnáním adventních věnců v **15 hodin**
- 9. 12. – *Druhý adventní koncert* – české barokní i současné koledy zpívá dívčí sbor Dulcia Carmina z Prahy v kostele sv. Václava ve **14 hodin**
- 14. 12. – *Třetí adventní koncert* – vánoční sborový zpěv v podání Dvořákova souboru z Kralup n. Vltavou v kostele sv. Václava v **18.30 hodin**
- 21. 12. – *Vánoční besídka* – každoroční vystoupení dětí z mateřské a základní školy s vánočním divadlem a pásmem plným poesie a zpěvu v **16.30 hodin**
- 24. 12. – *Štědrovečerní bohoslužba slova* a vánoční koledy v podání ledčických dětí v kostele sv. Václava ve **20.00 hodin**

Jubilea

V říjnu, listopadu a prosinci roku 2001 oslavili, nebo slaví,
svá významná životní jubilea:

50 let Škabraha Antonín čp. 4
Dnebovská Ivana čp. 192
Plucnar Jiří čp. 125
Petráková Stanislava čp. 132
Král Miroslav čp. 209
Mrzenová Alena čp. 152

55 let Jarabicová Eliška čp. 13
Miler Josef čp. 202
70 let Tichý Vladimír čp. 171
83 let Štechr Václav čp. 212
87 let Košťál František čp. 172

**Blahopřejeme všem těmto našim spoluobčanům k jejich významným výročím
a přejeme jim hodně zdraví, klidu a pohody do dalších let.**

Cestování za vánoční vůni

Český název vánoce vznikl zkomolením německého výrazu „Weihnachten“, Poláci tomuto svátku říkají „Boże narodzenie“, Rusové „Rožděstvo“ ve Francii „Noël“ ve Španělsku „Navidad“ a v Itálii „Natale“ (z latinského natalis dies – den zrození). V Anglii oslavují „Christmas“, v Holandsku „Kerstmis“ a Srbové „Božić“, v Americe „Santa Clause“.

Vánoce se zpočátku neoslavovaly 25. prosince, ale 6. ledna. Trvalo téměř šest století, než se po mnoha diskusích ustálily ve většině zemí na 25. prosinci. Poprvé je oslavili v Římě roku 336 a první písemná zmínka o tom pochází z roku 354.

Vánoční stromeček má svůj původ v keltsko-germánských oslavách slunovratu, při kterých se používalo větví jehličnatých stromů a větviček jmelí pro jejich trvalou zeleň jako symbolu stálosti života. Z Německa se vánoční stromek šířil po Evropě. Byl na čas puritány zakázán, ale v 18. a v 19. století se tento zvyk znovu rozrostl. Tento zvyk má analogii v daleké Indii, kde brahmáni v srpnu slaví narozeniny boha Kišny na rozcestích a před chrámy rozestavenými zelenými ratolestmi, ověšenými kokosovými ořechy a říky. U nás se začal zdobit vánoční stůl stromkem s papírovými řetězy a ovocem v první polovině minulého století. Od té doby prošel vánoční strom mnoha změnami. Voskové svíčky začaly nahrazovat elektrické, jinde šestiramenné hvězdy. Po dřevěných stojanech přišly na řadu kovové, otáčivé, ale i s hracími strojky a na konec s nádržkou na tekutinu, která stromek udržuje. I stromky postihla určitá změna, a tak nahrazuje pravý stromek umělá hmota, která sice zabraňuje požárům a každoročnímu shánění, ale vůni lesa nahradit nemůže.

V severských zemích je symbolem vánoc věčné světlo. Celé domy jsou vyzdobeny smrkovými větvíčkami a hořícími svícný. Děti zde věří, že nadílku přináší jakýsi skřítek, který podle pověstí odmítl dát v Betlémě jediný chlup na Ježíšovu přikrývku. Teď musí za trest chodit po světě a roznášet dárky. Ve Finsku dostává každý člen rodiny nový tkaný oblek z vlny. Ve Švédsku si zase štedrovečerní stůl nedovedou představit bez horké rýže polité studeným mlékem a šunky potřené hořčicí a posypané cukrem. Na stole bývají připravené různé dobroty. Např. rýžová krupice se zavařenými mandlemi, které děti usilovně hledají, aby mohly dostat dárek.

Vánoční svátky v jihozápadní Evropě jsou spjaty s hlučnou veselící doprovázenou velkým ohňostrojem. Rodinné oslavy se konají většinou jen tam, kde mají děti. Vystrojí stromeček a v Itálii s napětím očekávají čarodějnic „Donnu Brutu“, která jim přináší dárky. Ve Francii je k večeři připraven pro hosty pečený krocán naplněný jedlými kaštany, rybí polévka, hlemýžďí konzervy, čokoládové salámy, ananasové řezy a nesmí chybět ani demižón dobrého vína. Na Balkáně si zdobí stromeček až na Štědrý večer. Po dobu oslav stojí u ohně a po zakončení večera

je vhozen od plamenů. Zachoval se zvyk, kdy si na vánoce i nejzarytější nepřátelé a soci stisknou ruce a smířují se.

Vánoční svátky téměř v celé Asii a Africe neznají. Konají se zde v tuto dobu různé slavnosti odvozené od starobylých rituálů a obřadů k oslavě zimního slunovratu a příchodu Nového roku. Muslimové – mohamedáni – mají svůj tradiční měsíc půstu „ramadán“. V jeho průběhu nesmějí pravověrní od východu do západu slunka vůbec jíst. Zato v noci si však mohou všechno vynahradiť.

V Polsku se u rozsvícených stromků scházejí všichni členové rodiny, i ti nejroztoulanější. Nejdřív si popřejí vše nejlepší a potom zasednou k štedrovečerní hostině, kterou má podle starého zvyku tvořit dvanáct chodů (počet měsíců v roce). Na stole zavoní boršč z červené řepy, jídla ze sladkovodních a mořských ryb. Nesmí se zapomenout na buchty s mákem a „ušky“ plněné kapustou a houbami. Vše se zapíjí grogem nebo vařonkou. U prostřeného stolu bývá vždy volné místo pro náhodného poutníka.

V USA a Velké Británii se svátky oslavují téměř stejně. Stromeček někdy stavějí do zahrady a v každé domácnosti je zavěšena na stěně nebo dveřích snítká jmelí, která podle starodávných časů chrání rodinu před chorobami a přináší požehnání. Pod ní se odehrávají vánoční blahopřání a podle starého zvyku muž, který přistihne děvče pod jmelím, smí je beztrestně políbit.

Vlastní vánoční období v Londýně propuká oficiálně zažehnutím obrovské jedle na Trafalgarském náměstí, kterou již tradičně daruje Anglii Norsko. Jedli zapaluje zástupce královské rodiny, podobně jako obrovskou jedli ve Washingtonu zažehá americký prezident stlačením vypínače.

Nejnastálejší začátek vánoc mají Eskymáci. Závisí na počasí. Pro Eskymáky začínají v době, kdy zem přikrývají první vločky nového sněhu. Na Štědrý den se všichni Eskymáci shromáždí při padesátistupňových mrazech v největším iglů a Angeko, místní kouzelník, nahlas prosí Sid-né (stvořitelku lidských bytostí a rostlin, chránící Eskymáky) o požehnání na příští rok. Druhého dne se opět shromáždí venku okolo velkého bazénu s vodou, kterou pro tento účel zahřívají. Utvoří velký kruh a každý z účastníků sní kus masa, který si přinesl. Tak totiž bude bohyně Sid-né bdít nad tím, aby na budoucí rok netrpěl hladem. Potom se každý po řadě napije ze džbánu, předá je dalšímu a přitom vykřikuje své jméno, datum a místo narození, aby Sid-né věděla, kdo ji tak poctil a nemýlila se při udělování svého dobrodiní. Oslava končí rozdělováním dáreků. Zvykem je darovat náušnice a prsteny.

Jiné kraje – jiné mravy, zvyky a obyčeje. Jedno mají však společné. Jsou to oslavy úspěšné celoroční práce a dobrých lidských vztahů.

POHLED DO HISTORIE

Ledčické hřbitovy

Do naší vesnice tiše a nenápadně přišel podzim, přináše-
jící harmonii, nostalgii a zvláštní smutek. Mlhy, mokro
a chlad upozorňují na to, že už brzy bude všechna barevná
krása pryč a lidé se uchýlí ke kamnům a do teplíčka, aby
se pomalu chystali na nejkrásnější svátky roku – vánoce.
Také místní hřbitovy mají v tomto období zvláštní atmo-
sféru plnou klidu a poezie. Nahořklá vůně tlejícího listí
a mlhami zmáčené země nás dokáže přimět k zamyšlení
nad křehkostí hranice oddělující život od smrti. Zvláště
o „dušičkách“, které jsme prožili počátkem tohoto měsíce,
na své zesnulé myslíme více než jindy. Připomněli jsem si
také svou vlastní konečnost a hlavně onen mimořádný dar,
který je nám dán – život.

„Dušičky“ jsou kombinací slavnosti Všech svatých
a Památky zemřelých, z nichž jedna připadá na první
a druhá na druhý listopadový den. Ta první slavnost vy-
chází z historické události zasvěcení římského Pantheonu
Panně Marii a všem svatým mučedníkům papežem
Bonifácem IV., která se odehrála 13. 5. roku 610, ale
teprve od roku 835 se začala slavit 1. listopadu. Ta druhá,
vzpomínka na zemřelé, zvaná Památka zesnulých, či též
„dušičky“ se poprvé veřejně slavila o několik století po-
zději, v roce 998 v proslulém francouzském benediktin-
ském klášteře v Clugny. Dnešní podobu svátku však přišla až 1. světová válka s do té doby nevídaným počtem
mrtvých. Během „dušiček“ se měly konat dobré skutky,
aby bylo duším zemřelých umožněno vrátit se z očistce na
jeden den opět na zem.

Ale jak už tomu skoro vždy bývá, mají tyto dny i svou
mimokřesťanskou, a tedy mnohem dávnější, tradici.
V tomto období na přelomu podzimu a zimy byl, podle
starého keltského kalendáře, právě 1. listopad prvním
dnem pohanského nového roku. Tehdy začínala slavnost
Sambain, při které se k zažehnutým ohnům vraceli mrtví
mezi živé, aby se ohřáli, radovali a byli na chvíli spolu.

Zároveň si všichni uvědomovali neměnnou pravdu: Co jste
vy, byli jsem i my, co jsme my, budete i vy.

Narozdíl od jiných, více méně zkomercionalizovaných
křesťanských svátků, zůstávají 1. a 2. listopad spíše záleži-
tostí srdce, výrazem člověčenství, úcty k mrtvým, vyjá-
dřením vděčnosti a lásky. Snad také proto se vždy plnilo
poslední přání umírajících.

Připomínka prvních listopadových dnů, tato dlouhá – křes-
ťanská i pohanská tradice, přežila všechny změny lidské
společnosti, ke kterým v průběhu staletí docházelo a svým
způsobem zůstala stále stejná. Jen snad s tím rozdílem, že
už se nepeče speciální dušičkové pečivo, které mělo tvar
překřížených kostí a chutnalo asi tak, jak „boží milosti“
známé v Ledčicích dodnes.

Rozdílné jsou také současné hřbitovy, které se liší od ka-
takomb, pohřebišť prvních křesťanů i od pohanských ne-
kropolí, měst mrtvých. Obzvláště krásné a malebné jsou
hřbitůvky na venkově. V naší obci jsou hned tři. Nejstarší
se přimyká ke kostelu svatého Václava a uchovává v pa-
měti mnohé ledčické rody. Je tu na příklad hrobka vý-
znamné selské rodiny Husákových, jejíž člen, Antonín
Husák, se zasloužil o výstavbu místní školy. Celý hřbitov
je jakousi galerií pod širým nebem. Na náhrobcích stojí
větší i menší plastiky, litinové kříže a zdobně vyvedené
stély. Přestalo se tu pohřbívat v roce 1922, kdy byl otevřen
nový katolický hřbitov vedle hřbitova evangelického.
Výjimka byla učiněna ještě v roce 1923, kdy do výše uve-
dené rodinné hrobky pozůstalí na zvláštní povolení uložili
ostatky pana A. Husáka z čp. 97 v „chumberkách“, neboť
býval největším statkářem v obci.

Za zmínku stojí i pěkně umístěný evangelický hřbitov,
který byl založen spolu s farní budovou v roce 1784.
Sloužil, a nadále slouží, jako místo posledního odpočinku
zesnulých evangelíků snad z celého Podřipska i z regionů
mnohem vzdálenějších. Pohřbeni jsou tu mnozí významní

vyznavači této církve, jako na příklad Václav Kratochvíl z Lounek, zakladatel věhlasného vlasteneckého rodu, malíř Bedřich Nedoma, nesčetní členové proslulé rodiny Srbů, místní i přespolní evangeličtí faráři, lékaři ...

Třebaže v České republice převládá v poslední době pohřbívání žehem a někdy se nekoná ani poslední rozloučení s nebožtíky, v naší obci je to spíše výjimka. Pohřební průvody s hudbou včele od domů smutku neustaly. Nadále vyzvání umíráček, jen kněží zaměnili černou barvu smutečních rouch za fialovou. Spolek Říp dodnes vlastní nádherný funerální kočár, i když jej léta nevyužívá. Příslušníci této korporace však vyprovázejí s rozvinutým spolkovým praporem své zemřelé členy na poslední cestě.

O všechny tři hřbitovy se obec dle svých možností stará. Průběžně jsou prováděny úpravy zdejších dřevin, sekány travnaté plochy, uklízeny cesty a odváženy kontejnery s odpadem. Bohužel, řada sošek z náhrobků byla zničena či rozkradena, stále častěji se ztrácí květiny, věnečky, svíčky, ale i urny. Nad takovým hyenismem zůstává rozum stát. Vždyť každý hřbitov je kusem historie, která uchovává v paměti to, co

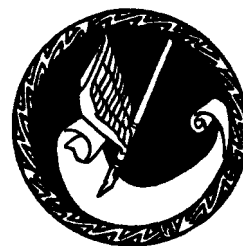

nenávratně odešlo, je památkem minulých dob i místem, kde jednou spočineme i my.

Hřbitovy roztroušené po světě i po celé naší vlasti, ať už je to vyšehradský Slavín s našimi národními velikány, židovský hřbitov s rabbi Löwem, půvabný hřbitůvek s malovanými náhrobky v Albrechticích nad Vltavou, či fantastický hřbitov sebevrahů v jícnu sopky na japonském souostroví, nebo největší hřbitov světa – oceán, mají připomínat nám všem, že jsme jen hosty Země. Z posvátného ticha tu vyvstává ono “memento mori“, Pamatuj na smrt. Dodejme: a zaříd podle toho svůj život.

Aktualitky

Zelená má zelenou

Život některých stromů v naší obci skončil. Dožily. Jejich ztrouchnivělé dřevo a mrtvé větve se staly spíše hrozbou. Bylo odstraněno několik topolů, vrb a bříz. Mnohé stromy si po zdravotním průřezu svých korun oddychly. Jak známo, na žádnou dobře ošetřovanou a udržovanou zahradu či park není na podzim pěkný pohled. Z kmenů prořezaných a ošetřených stromů trčí holé pahýly. Ale zahradníci vědí, že takový radikální řez je nutný pro zmladění každé dřeviny, aby zjara vyrašily nové výhonky a strom mohl růst v nové krásě. Má tomu tak být každý rok. V naší obci se péče o zeleň dlouhá léta zanedbávala,

a tak je dnes údržba stromů a keřů o to náročnější a dražší. Současné zastupitelstvo výsadbu a úpravu veřejné zeleně v Ledčicích vnímá jako prioritní, naléhavý a nepřetržitý úkol. Stromy nám musejí přibývat. Proto už v březnu byly zasázeny stovky nových dřevin a teď se sázejí další. Ministerstvo pro místní rozvoj akcí, která právě nyní v obci probíhá, dotovalo 75 tisíci korunami. Práce provádějí odborné firmy Dolejš Litoměřice a Janšto Charvátce pod záštitou a dohledem Střední zahradnické školy v Mělníku. Jsou vysazovány především lípy, vrby, jírovce a javory.

Co dělat při mimořádných událostech?

Letošní podzim přinesl nejen nepříliš pěkné „babí léto“, ale také mnoho hrubého násilí a strachu. Od 11. září je svět jiný. Viděli jsme zkázu mrakodrapů na Manhattanu, denně jsme informováni o válce v Afgánistánu, o dopisech s antraxem... A protože strach a panika jsou špatnými rádci, řekněme si, co dělat a kam se ukryt v případě nebezpečí.

K základní zásadě při vzniku mimořádné události (což nemusí být „pouze“ teroristický útok a válečný stav, ale i únik nebezpečných zplodin a následné zamoření prostoru, havárie nákladního vozu přepravujícího toxické látky, živelné pohromy a další situace) patří především zachování chladnokrevnosti, rozhodnosti a disciplinovanosti. Nepropadnout panice, ale snažit se získat co nejvíce ověřených informací z veřejnoprávních médií (měly by být vysílány v pásmu VKV či FM), případně od orgánů státní správy. Nikdy nerozšiřujte poplašné a neověřené zprávy, avšak také nepodceňujte vzniklou situaci. Varujte všechny ostatní ohrožené osoby v nejbližším okolí. Zbytečně netelefonujte, protože telefonní síť bývá při mimořádných událostech zpravidla značně přetížena.

Na území našeho státu jsou využívány tři druhy varovných signálů: všeobecná výstraha – trvalým tónem sirény po dobu dvou minut, katastrofa – kolísavým tónem sirény po 2 minuty a nebezpečí zátopové vlny – přerušovaným tónem sirény po 2 minuty. Užíván je také signál požární poplach, který je vyhlášen nepřerušovanou sirénou po dobu 1 minuty, nebo přerušovaným tónem vždy po 25 vteřinách.

Zvuk sirény pokaždé znamená varování, nějaké nebezpečí. Dává lidem na vědomí, že došlo k neočekávané události, která ohrožuje životy občanů, majetek a životní prostředí. Jakmile zazní siréna, je nutno se okamžitě ukryt – v nejbližší budově, obchodě, kanceláři, soukromém domě... Poté, co se ukryjete, zavřete všechny dveře a okna. Siréna s velkou pravděpodobností může signalizovat únik toxických látek, plynů, radiačních zplodin, jedů. Uzavřením a utěsněním prostoru snížíte možnost jeho vnitřního zamoření. Cestujete-li automobilem, snažte se co nejdříve zaparkovat a vyhledat úkryt v nejbližší budově. Snažte se také ihned zapnout rádio nebo televizi. Informace o tom, co se stalo, proč byla spuštěna siréna a varováno obyvatel-

stvo a co dále dělat, uslyšíte v pravidelných zpravodajských vstupech. Tyto informace je možné vysílat i obecním rozhlasem. Jsou-li občané vyzváni k evakuaci z ohroženého prostoru, měli by mít připravené evakuační zavazadlo. Patří do něho trvanlivé potraviny, pitná voda, předměty denní potřeby, doklady, peníze, pojistné smlouvy, cennosti, léky, toaletní potřeby, rádio s bateriemi, svítilna, náhradní oděv, pláštěnka, teplá příkrývka, kapesní nůž, miska, příbor, zápalky, psací potřeby. Dětem dáme do kapsy lísteček se jménem a adresou. Chované psy a kočky bereme při evakuaci s sebou.

Při havárii se může stát, že lidé budou muset projít zamořeným prostorem, nebo v něm určitou dobu pobývat. V takovém případě je nezbytně nutné chránit dýchací cesty a celý povrch těla. To je možné, i když nemáme ochrannou masku a speciální oděv. Lze improvizovat vodou navlhčenou rouškou z ručníků, kapesníků apod. Hlavu je třeba chránit čepicí a šálou tak, aby vlasy, čelo, uši a krk byly zcela zakryté. Oči lze chránit lyžařskými či motoristickými brýlemi, ruce rukavicemi. K ochraně těla poslouží kombinéza, plášť nebo pláštěnka. Nohy je vhodné obout do vysokých bot nebo holínek, nasunout do igelitových tašek a podobně.

Před opuštěním bytu uhasíme otevřený oheň, vypneme elektrospotřebiče kromě ledniček a mrazniček, uzavřeme přívod vody a plynu. Na dveře dáme cedulku se zprávou, kam jsme odešli. Ověříme si také, že všichni sousedé o evakuaci vědí.

Je stanoveno, že stát je ze zákona povinen zabezpečovat prostředky individuální ochrany zhruba pro 30% obyvatel-

stva, především pro děti školou povinné a osobám umístěným ve zdravotnických a sociálních zařízeních. Ostatní obyvatelé si musí ochranné prostředky zabezpečit sami. Děti z ledčické mateřské a základní školy by jako krytu využily uhelnu. V žádném případě nebudou budovu opouštět, pedagogové jsou schopni se o ně postarat. Horší je to s ochrannými maskami. Těch je ve škole v požadovaných velikostech dostatek, avšak nejsou (stejně jako většina masek v naší republice) opatřeny speciálními účinnými filtry. Ochranné vaky pro miminka a masky pro část obyvatelstva jsou umístěny ve skladu CO v budově ledčické knihovny. Kryty pro obyvatele, kteří nemají vlastní sklep, by byly v čp. 113 a 4.

Zásobování obyvatelstva pitnou vodou a potravinami v ohrožených situacích by řídil a koordinoval okresní úřad na území okresu a krajský úřad na území kraje. Další informace (i s adresami obchodů s ochrannými prostředky) naleznete na internetových stránkách Ministerstva vnitra ČR: www.mvcr.cz pod heslem Hasiči - občan v mimořádných situacích. V našem regionu je prodejna s výše uvedenými prostředky na adrese: MEVA a.s., Na Urbance 632, Roudnice nad Labem, telefon 0411/ 823 111. Pevně doufáme, že žádné z uvedených nebezpečí neohrozí životy a zdraví obyvatel našeho státu a že nikdy nebude nutno přistoupit k bezpečnostním opatřením. Přesto si v rodinách proberte, kde byste se ve chvílích ohrožení skryli. Vymyslete si krizový scénář, určete každému členu rodiny jeho úkoly, zvolte sklep, do kterého byste odešli. Měli bychom být všichni připraveni.

Poděkování

Jistě máte v dobré paměti zářijové oslavy 775 let první zmínky o Ledčicích v historických listinách a 115. výročí školy. Dnes bychom touto cestou chtěli poděkovat všem, kteří se radou, pomocí, zápatčkou či darem zasloužili o zdárný průběh slavnosti, dobovou výstavu i otevření školního muzea. Věříme, že jsme na nikoho nezapomněli a stalo-li se tak, nebylo to úmyslně a přijměte proto předem naši omluvu.

Dík tedy patří Haně Petříčkové z Veltrus, Václavu Vovsovi z Roudnice, Věře Titěrové z Prahy, manželům Volkovým z Krupky, Jitce Janíčkové z Hořína, Marii Kubáčové z Mělníka, Markétě Hradcové z Veltrus, Karle Řehánkové z Lužce, Marii Klímové z Ústředního archivu v Praze, Antikvariátu v Kralupích, firmě Antik v Spomyšli, OÚ Nová Ves, Muzeu Mělník, spolku ŘIP, ledčickým kynologům, manželům Švehlovým, manželům Milerovým z čp. 202, manželům Petrášovým, manželům Jiránkovým čp. 175, manželům Bušilovým z čp. 177, Věnceslavě

Doškové, Zdence Lipšové, Marii Budkové, Martě Hančlové, Evě Veverkové, Vlastě Hrnčířové, Jiřině Urbanové, Martě Králové, Anně Plickové, Jiřině Sirové, Evě Klatovské, Anně Škabradové, Evě Kučerové, Marii Křtěnové, Mileně Rubínové, Pavlu Štroufovi, Mileně Justové, Josefu Petrákovi, Vladislavu Postráneckému, Karlu Královi z čp. 132, mládeži: Kláře Polákové, Štěpánce Salačové, Michaele Justové, Simoně Petrákové, Katce Michovské, Aděle Zemkové, Michalu Drábkovi, Luboši Královi, Janu Kaclíkovi, Láďovi Michovskému, dětem: Michalce Řrhové, Kristýnce Škarohlídové, Kristýnce Salačové, Nikolce Cucové, Járovi Veverkovi, Jirkovi Švehlovi, Ondrovi Doškovi, Martinu Justovi, Ondrovi Michovskému. Poděkování patří i všem obecním zastupitelům. Další poděkování si zaslouží Josef Miler za jablka do školní jídelny, Karel Král za kapustu, pan Vobořil za velké množství zeleniny, Antonín Kratochvíl za nabroušení nožů do školní jídelny a opravu tašek, Jiří Petráš za společenské hry a hračky pro děti z MŠ a ZŠ, Karel Nešpor za zapůjčení lešení.

Co můžete mít hned, neodkládejte na zítřek!

Ač se to nezdá, venku už začíná přituhovat a pomalu se blíží Vánoce, k nimž vedle vůně pečiva a sněhových vloček za okny neodmyslitelně patří i dárky pod stromečkem. Už je nejvyšší čas rozběhnout se za nimi po obchodech, abychom potěšili své blízké a kamarády. Pokud máte Postžiro od Poštovní spořitelny, nemusí vám vadit, že máte zrovna hluboko do kapsy. A pokud ne, pak je nejvyšší čas pořídit si tohoto „dobrého souseda“, který vám v budoucnu poskytne řadu užitečných služeb.

Postžiro je účet, který vyhovuje všem – rodinám, studentům i důchodcům. Je snadno dostupný, neboť si ho můžete založit nejen v pobočkách Poštovní spořitelny, ale i na kterékoliv ze 3400 pošt, to znamená skoro všude. Automaticky k němu dostanete Maxkartu, která je zdarma stejně jako Phonebanking, pokud o něj projevíte zájem. Zažádat můžete i o GSM Banking, jenž vám umožní obsluhovat účet z pohodlí domova, anebo o spotřební úvěr k překlenutí okamžitého finančního nedostatku. Kromě toho máte možnost přečerpat Postžiro do minusu, a to je výhoda, kterou určitě při nakupování oceníte. Výše této „půjčky“ odpovídá zhruba vašemu průměrnému vkladu za poslední tři měsíce a splácet ji pak můžete celý rok. A pokud si Postžiro hodláte teprve založit, budete moci využít služby přečerpání po uplynutí 6 měsíců, což se může hodit třeba při shánění velikonoční pomlázky. Co můžete mít hned, neodkládejte na zítřek!

Kronikářka obce Ledčice přijme darem přílohy Práva, časopisy Naše rodina, Reflex a podobně. Bývají zde mnohé články z historie dávné i novější. Neupotřebené tiskoviny by byly posléze umístěny v místní obecní knihovně, kde by byly k dispozici dalším čtenářům.

Ludvík Lát – Na lečické faře (11)

Vzpomínky farářského syna, v Českých Budějovicích 1926, nákladem vlastním, – výtiskla knihtiskárna A. Vimra

Kuchaři

Bohoušek i já jsme rádi kuchařili. „Pomáhali“ jsme často v kuchyni, kde nám to trpěli, snad proto, že rodiče neměli dcer. Přiučili jsem se tam ledačemu a vařili někdy zcela doopravdy vajíčka na měkko nebo opékali na plotně brambory, rozřezané na tenké lístky. Uměli jsme také uvařit česnekovou polévku tak, že byla docela dobře k jídlu. anebo dovedli jsme usmažit vrabce, když jsme nějaké chytili či vybrali v našem holubníku, kde jich hnízdilo mnoho. Také rybičku, jestliže jsme nějakou dostali, jsme dovedli upéci. Když jsme „ve Vinách“, lečických hájích, našli s tatínkem na procházce houby, dělávali jsme rádi ohníček a houby na březových prutech opékali. Já jsem dokonce na rožni pekl i vrabce, když jsme hlídali v boudě u silnice švestky.

Jednou po večeři se mluvilo o tom, co stojí denně výživa celé rodiny. Zajímali jsme se, nevím proč, Bohoušek a já, kolik asi své rodiče stojíme denně. Když nám tatínek řekl, že naše strava stojí asi dvacet krejcarů každý den, zdálo se nám to příliš mnoho. To že nemůže být, to že se tatínek rozhodně mylí. Každý z nás že by projedl takové peníze každý den, tomu jsme nemohli věřit. a já projevil myšlenku, že bych ušetřil, kdybych se směl za ten obnos stravovat sám, hezkých pár krejcarů, ba zlatých do roka, jen kdyby mi je tatínek vyplácel. Za den alespoň sedm, ne-li osm, za měsíc tedy dva zlaté a za rok hrůzu peněz. A už jsem se pustil do plánů a výpočtů, co bych si všechno za ušetřené peníze koupil. Co by to bylo knih, neboť knihy byly mojí zálibou. a už jsem s nadšením a nemalou radostí si představoval, co jich budu mít za rok. Bohoušek se ke mně také přidal. I ujednali jsme s rodiči ještě večer, že nám budou vyplácet každému dvacet krejcarů na den a my že se budeme sami stravovat. Vařit že smíme na plotně zdarma, také nádobí že smíme používat. a co ušetříme, to že bude naše.

Druhý den pustili jsme se do vaření. Ovšem, Bohoušek, který ještě nechodil do školy, měl času dost, kdežto já ho měl jen málo. a to se mi stalo osudným. Bohoušek si ten den udělal hody. K svačině měl míchaná vajíčka na špeku, a k obědu maso, které si koupil u našeho známého řezníka, pana Zemana. A milý Bohoušek hodoval tak, že mu na večeři nezbylo ani krejcaru. I přišel k mamince, že aby tedy mu tu večeři dala zadarmo, nepotřeba jí mívá vždy výborný a také dle toho vypadal. Byl silnější než já a stejně veliký, ač byl o půldruhého roku mladší.

Já měl s tím vařením zkušenost o mnoho horší než bratr. A sice v poledne jsem přiběhl ze školy a pospíchal, abych už brzy měl vařeno a mohl zase do školy. I vzal jsem na polévku, byla to česneková, trochu horké, ale nesvařené vody, rozdělal do ní česnek, osolil a s kusem chleba snědl. A honem do školy. Ale tam se mi z mého oběda „udělalo zle“. Voda se měla vařit a ne jenom být ohřáta, neboť ohřátá voda, jak mě potom poučila maminka, dráždí žaludek k vracení. a já vsutku ve škole vracel a div do mdlob nepadl po té svojí nesvařené polévce. Vrátil jsem se ze školy smrtelně bledý a bylo mi vsutku, jako bych měl duši vypustit. Zůstalo mi sice v kapse čtrnáct krejcarů, ale radosti jsem ten den z nich mnoho neměl. Celé odpoledne a také večer ležel jsem zsinálý a jaké otrávený v posteli a měl jsem ještě štěstí, že mě léčila moje dobrá maminka zadarmo zeměžlučí a jakousi medicínou k tomu.

A tak jsem měl z toho kuchaření přece jenom užitek. Přesvědčil jsem se na vlastním těle, že se má šetřit s rozumem. a že šetřit na nepravém místě - co Slované tak často dělají a v čem jsou mistry - znamená rozhazovat. Neboť málem by byli naši poslali pro doktora a to by byla česnečka přišla draho. Jistě bych byl tolik ani za měsíc nenašetřil, co by byl stál lékař a povoz pro něho.

Velká námořní bitva v Lečicích

O této památné bitvě historie dosud mlčí. A vlastně to námořní bitva ani nebyla, neboť se neodehrála na moři, nýbrž na velikém rybníce, jakých ve vsi měli několik. Tento však byl nejhlubší a největší, a proto jej děti pojmenovali mořem Atlantickým, když se o něm ve škole učily. A já, vůdce jejich, začal vymýšlet různé věci, v čemž mi pomáhali Vašík, Ladík i jiní. A hned jsem pojmenovali jeden břeh Amerikou, tam byli Indiáni, druhý Afrikou, tam zas byli černoši, třetí břeh zůstal bez jména a čtvrtý představoval Evropu. Děti hned začaly budovat koráby z papíru, prkének a všelijakých škatuliček, které pluly po větru, jak to právě šlo. Doma při obědě zmínil jsem se o těch plavbách a jak jsem tatínkovi i mamince o nich vypravoval, napadla mě myšlenka, že by se mohlo po tom oceáně jezdit i ve škopcích, po případě i v plechové vaně, v níž jsme se koupali, nebo v neckách, v nichž naši pařili v zimě krmníka, anebo v těch, v nichž se právalo prádlo. Ale za svou myšlenku, již jsem hlasitě pronesl, nedostal jsem pochvaly. Naopak, maminka přísně zakázala, u rybníka že si

hrát nesmíme, dokonce už ne s hráze pouštět lodičky, že by se mohl někdo utopit. Tatínek pak pohlédl přísným zrakem a dodal ještě k mamincinu zákazu něco o rákosce a jiných, velmi nepříjemných věcech. K takovým vodním hrám že je louže za vsí právě vhodnou, neboť protéká jí potůček, je mělká a nikdo v ní utonout nemůže.

Dobrá, po obědě jsme šli k louži a koráby pluly od břehu ku břehu s náklady písku a hlíny a trávy a květů a třešní, a byli jsme plni radosti, spokojenosti i štěstí. Druhý den zase tak a třetí opět. Hráli jsme si u louže na louce, zelené jako brčál, na níž rostly květy tak krásných barev, jak jen to bývá v červnu na vlhkých loukách. Ale čtvrtý den hra jaksi některé omrzela. Zejména mě a Vašíka. Co prý je do hry, když je to louže a hloubky mořské nemá. A začali jsme se radit a kout plány. Snad přece by se to mohlo s tím rybníkem zkusit. Ale tak nějak, aby se maminka o tom nedověděla, a ovšem tatínek také, aby nemohl splnit, co slíbil. Nejlépe tedy hned po obědě – byla zrovna středa a odpoledne nebylo vyučování – každý vezme doma něco, v čem se dá po mořských vlnách plout, škopek či dřevo nebo necky, já přinesu plechovou vanu a zahrajeme si na objevení Ameriky.

Stalo se, jak jsme se domluvili. V tichu a tajnosti vynesl každý, co se dalo. Byly to necky a necičky, škopky škopíčky, vany a vaničky – celé loďstvo korábů obchodních a osobních. A jak jsme je tak měli na vodě, napadlo jejich vůdci, aby zahráli na bitvu. Mořská bitva, to že bude nejzajímavější hra, jakou může někdo vymyslet. Polovice korábů byla ihned přenesena po africkém břehu do Ameriky, a už jsme jeli s jednoho břehu k druhému, s každého břehu několik necek a van, aby se ve středu srazily.

S počátku všechno šlo dobře, nebylo žádného zvláštního šumu a hluku. Ale došlo k bitvě, tu pak v zápalu boje zvedl se válečný křik a šum, a což teprve, když těžký koráb můj, velká vana, narazil na jeden z korábů nepřátelských tak mocně, že se tento koráb převrhl a jeho posádka, Vašíček Satranů, zápasil s vlnami. Byl takový ryk a hluk, že k sobě obrátil pozornost některých maminek. Za okamžik na bojující loďstva hleděl zástup diváků a maminky vyzývaly válčící strany, aby nechaly boje a pluly do bezpečných přístavů na hrázi. Vašíčkovi, tonoucímu ve hlubinách rybníka, podal jsem ještě včas tyč z velitelského korábu a tak jsme se oba – každý byl vůdcem svého oddílu – bez nepřátelství a v míru plavili do Evropy k maminkám. a tu se stalo něco, o čem nevypravuje historie žádné námořní války, ani té největší. Oba vojevůdcové byli svými maminkami vysvěčeni z důležitých částí oděvu, ohnuti přes koleno a trestající ruka spravedlnosti dopadala na ně velmi

citelně. Rány sice nebyly počítány, ale bylo jich hodně mnoho, a oby hrdinové mořské bitvy počínali si ne zrovna hrdinsky. Tekly slzy a slyšen byl pláč. A konec konců smluvily se maminky jednoho i druhého, že žádný z nás nedostane večeri a uloží se hladov ku spánku. Já mimo to musel opsat desetkrát slova: “Poslouchati lépe jest než obětovati”, a o mém provinění napsalo se kmotříčkovi, jehož jsem se velmi styděl i bál, více než tatínkovy rákosky, na kterou se tentokrát ani nedostalo, neboť to obstarala mamincina vařečka už na břehu.

Jak šla Agar s Izmaelem kolem Řípu do Krabčic.

To byla také biblická hra, kterou jsem vymyslel. Přišel k nám z Krabčic na návštěvu František, bratr Rozárcin a zůstal přes oběd. Bylo strašné vedro i napadl mi biblický příběh o Agaře, jak by byla málem zhylnula žízni na poušti se svým nezbedným synkem Izmaelem. a tu vznikla ve mně myšlénka, abychom se zahráli na tuto Agar a jejího syna. Agar jsem chtěl představovat já, ačkoli to byla ženská úloha. Mně to naprosto nevadilo. Zalíbilo se mi náramně, že ta Agar, jak čteme v bibli, měl láhev s vodou i chtělo se mi vykračovat se svým Izmaelem a napájet ho ze své lahve. Izmaelem měl být František, třebaže byl dvakrát vyšší a třikrát starší než já. I to mi naprosto nebyl ničím podivným, neboť tu láhev musila mít pouze rozvážná matka, nikoli její lehkomyšlný syn a já tu láhev také rozhodně chtěl mít, tedy jsem se musil stát matkou já.

Naplnil jsem láhev chladnou, dobrou vodou z farské studně, přivázal ji provázkem kol pasu a šli jsme. Za Lečicemi na návrší, odkud jest překrásný pohled na Říp, jsem usedli a já nabízel Izmaelovi, aby se napil. Ale ten se jaksi starostlivě rozhlížel po obloze, že se mu to nějak nelíbí. Prý kouká, že asi bude bouřka, která nás někde zastihne, ježto kráčíme pomalounku. Zkrátka a dobře, že nejlépe udělám, vrátím.li se do Lečic, kdežto on rázně půjde ku Krabčicím a bouřku předejde. Vylil jsem tedy vodu, aby zbytečně netížila, rozloučil se s Františkem a už jsem pospíchal k rodnému domu, neboť já se v dětství bouřky bál víc, než čehokoli jiného.

Bouřky nebylo a teprve později jsem se dozvěděl, že to byl pouze úskok Františkův, když o ní mluvil. Chtěl mě tak pohnout co nejdříve k návratu, abych mu v cestě nepřekážel. Mrzel jsem se na něho dlouho, že mě tak oklamal a ještě víc proto, že mou krásnou hru nechtěl hrát. Inu, próza a poesie.

pokračování příště